

Asociacijos Moters teisės – visuotinės žmogaus teisės

VEIKLOS ATASKAITA 2022 m.

Asociacijos Moters teisės – visuotinės žmogaus teisės misija: siekti faktinės lyčių lygybės visuomenėje ir šeimoje, ginti ir įtvirtinti moters teises, kaip visuotinas ir nedalomas žmogaus teises.

Asociacija Moters teisės – visuotinės žmogaus teisės (toliau – Asociacija) 2022 m. sausio 1 d. vienijo 5 tikruosius narius:

1. Vilniaus Moterų namai, asociacija, kodas 193144736;
2. Frida, Labdaros paramos fondas, kodas 302557677;
3. Utenos moterų centras, asociacija, kodas, 3054549999;
4. Kėdainių rajono moterų krizių centras, asociacija, 302502378;
5. Visagino šeimos krizių centras, asociacija, 155977391

Asociacijos veiklos tikslai ir uždaviniai:

- 1.1 Rūpintis moterų gyvenimo visuomenėje kokybe tiek privačioje (šeima, namai), tiek ir viešojoje (darbo rinka, profesinė veikla, dalyvavimas sprendimų priėmimo, kt.) sferose;
- 1.2. Koordinuotai vykdyti konsultacinę, patariamąją (lobistinę) veiklą, aktyviai dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose, siekiant užtikrinti visų moterų diskriminacijos formų, įskaitant su lytimi susijusio smurto, panaikinimą.
 - 1.2.1. Vykdyti aktyvią institucijų darbo stebėseną moterų žmogaus teisių įtvirtinimo srityje, teikti ekspertinę nuomonę ir pasiūlymus institucijų praktikų ir įstatyminės bazės tobulinimui.
 - 1.2.2. Vadovaujantis LR Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymu, inicijuoti Moterų pažangos programas savivaldybėse, aktyviai dalyvauti jas įgyvendinant ir vykdyti aktyvią jų efektyvumo stebėseną.
 - 1.2.3. Bendradarbiauti su nacionalinėmis ir tarptautinėmis institucijomis bei organizacijomis.
 - 1.2.4. Koordinuotai remti kitų pilietinių organizacijų iniciatyvas žmogaus teisių gynimo ir įtvirtinimo srityje.
- 1.3. Ugdyti visuomenės narių sąmoningumą, siekiant nulinės tolerancijos smurtui prieš moteris visuomenėje ir šeimoje.
 - 1.3.1. Vykdyti prevencinę veiklą, inicijuoti informacines kampanijas bei dalyvauti su tuo susijusiose kitų organizacijų iniciatyvose, įskaitant tarptautines kampanijas prieš smurtą prieš moteris.
- 1.4. Sukurti vieningą specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo sistemą smurtą ir prievartą patiriantiems asmenims, siekti pagalbos kokybės ir efektyvumo.
- 1.5. Organizuoti ir (ar) teikti specializuotą kompleksinę pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems ir (ar) patiriantiems asmenims, didinti specializuotos kompleksinės pagalbos prieinamumą regionuose.
- 1.6. Stiprinti specializuotą kompleksinę pagalbą teikiančių nevyriausybinių organizacijų institucinius gebėjimus.
- 1.7. Vykdyti mokymus, organizuoti kvalifikacijos kėlimo bei profesinio perdegimo prevencijai skirtus mokymus asmenims ir organizacijoms, dirbančioms su smurtą ir prievartą patiriančiais asmenimis.

1.8. Skatinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą ir smurtą ir prievartą patiriančioms moterims draugiškos aplinkos kūrimą teisėsaugos, sveikatos priežiūros, socialinėse įstaigose bei žiniasklaidoje ir pan.

1.9. Atstovauti Asociacijos narių interesus valstybės institucijose, remiantis ekspertinėmis žiniomis palaikyti nuolatinį dialogą su visuomene;

1.9.1. Koordinuoti Asociacijos narių tinklinį bendradarbiavimą, skatinti bendrą veikimą, siekiant Asociacijos tikslų.

1.9.2. Atstovauti Asociacijos narių interesus, dalyvaujant sprendimų priėmimo procesuose nacionaliniu ir regioniniu lygiu.

Visos asociacijos narės dirbo smurto prieš moteris įveikimo srityje, teikdamos pagalbą ir/ar vykdydamos prevenciją ir kartu vykdė advokaciją moterų žmogaus teisių srityje.

2022 m. įvyko 12 Asociaciją sudarančių NVO nuotolinių susitikimų, skirtų veiklos koordinavimui, siekiant sinergiško veikimo ir asociacijos tikslų įgyvendinimo.

2022 m. liepos 1 d. įvyko Asociacijos narių visuotinis susirinkimas.

KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

2022 m. asociacija Moters teisės – visuotinės žmogaus teisės (MTVŽT) įgyvendino projektą, kurio tikslas didinti asociacijos narių pasirengimą teikti pagalbą seksualinio smurto aukoms, buvo vedami mokymai asociacijos nariams ir vebinaras seksualinio smurto įveikimo tema.

Spalio 10 – 12 d. asociacijos prezidentė Lilija Henrika Vasiliauskė dalyvavo tarptautinės skėtinės organizacijos WAVE (Women Against Violence Europe/Moterys prieš smurtą Europoje) kasmetinėje konferencijoje Prahoje, Čekija.

PROJEKTAI

2022 m. įgyvendintas projektas „Skėtinės organizacijos, asociacijos Moters teisės - visuotinės žmogaus teisės institucinių gebėjimų stiprinimas“ (9504 Eur). Projekto rėmuose parengtas Asociacijos Strateginis veiklos planas 2023 – 2025 m. Surengti mokymai seksualinio smurto įveikimo tema, organizuota tiklaveikos sesija, atliktas organizacijos finansinių ataskaitų auditas, sukurta asociacijos elektroninė svetainė.

Visos asociacijos narės kaip partneriai dalyvavo įgyvendinant SADM remiamą asociacijos Vilniaus Moterų namai projektą „Įvardinti. Atpažinti. Keisti. Švietimo srities darbuotojų kompetencijų kėlimas lyčių lygybės srityje.“ Projekto veiklos vyko 5 Lietuvos savivaldybėse, atstovaujamose asociacijos narių.

ADVOKACIJA

Sausio 10 d. įvyko nuotolinis asociacijos narių susitikimas su Policijos departamento prie VRM Generalinio komisaro pavaduotoju Arūnu Paulausku, įvyko diskusija dėl smurtą ir prievartą patiriančių asmenų apsaugos gerinimo, aptartos problemos regionuose, teikti pasiūlymai ir rekomendacijos jų sprendimui. Aptartos bendradarbiavimo sutarties tarp asociacijos Moters teisės – visuotinės žmogaus teisės ir Policijos departamento pasirašymo galimybės. Gegužės – birželio mėn. derinamas sutarties projektas, sutartis pasirašyta 2022 m. birželio 21 d.

2022 m. paskelbus specializuotos pagalbos centrų projekto atrankos konkurso 2022 metais rezultatus, iš kurių paaiškėjo, jog asociacijos teiktas projektas „*Specializuotos kompleksinės pagalbos teikimas smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims remiantis žmogaus teisių perspektyva ir pilietiniu kliento įgalinimu*“ nebus finansuojamas. Asociacijos paraiška turinio atžvilgiu surinko maksimalų balų skaičių, ir tik vadovaujantis neesminiais, formaliais kriterijais, konkursui laimėti pritrūko keleto balų. Visagino šeimos krizių centro iniciatyva ir bendru visų asociacijos narių sutarimu buvo nuspręsta šį sprendimą skusti administraciniam teismui. 2022 m. rugpjūčio 30 d. Teismas priėmė sprendimą asociacijos ieškinio netenkinti.

Tęsiantis karui Ukrainoje, į Lietuvą atvyko moterys ir mergaitės patyrusios seksualinę prievartą kaip karo nusikaltimą. Reaguojant į tai 2022 metų gegužės mėnesį asociacija Moters teisės – visuotinės žmogaus teisės prisijungė prie asociacijos Vilniaus Moterų namai iniciatyvos kreiptis į Seimą, su tikslu inicijuoti diskusiją dėl tvarios dviejų pakopų specializuotos pagalbos sistemos kūrimo seksualinio smurto aukoms, rekomenduojant pradėti problemos sprendimą nuo vieno metodinio centro kūrimo. Tarpininkaujant Seimo Laisvės frakcijos narių grupei, 2022 m. parengtas raštas Teisingumo ministerijai, išsiųstas 2022 m. gruodžio 1 d. Bendros advokacijos rezultate, 2023 m. kovo 24 d. buvo paskelbtas projektų atrankos konkursas skirtas METODINIAM PALAIKYMUI TEIKTI IR VEIKLOMS, KURIOMIS SIEKIAMA UŽTIKRINTI SEKSUALINIO SMURTO PREVENCIJĄ.

2022 m. Asociacijos narės, atstovaudamos Asociacijos narių interesus, dalyvavo susitikimuose su Seimo nariais, skirtuose advokacijai dėl metodinio centro seksualinio smurto įveikimui steigimo NVO pagrindu.

Įgyvendinant asociacijos išsikeltus tikslus ir uždavinius, Asociacijos narės dalyvavo įvairių institucijų organizuojuose darbo grupių posėdžiuose, diskusijose, gruodžio 5 d. organizuotas NVO ir Seimo narių susitikimas su Norvegijos lyčių lygybės eksperte Rachel Eapen Paul, GREVIO komiteto nare, su lytimi susijusio smurto įveikimo klausimais, kviečiant pasidalinti jai žinoma gerąja užsienio šalių praktika.

Siekiant bendrų advokacijos tikslų užmegztas bendradarbiavimas su NVO tinklu ReGina, 2022 m. liepos 21 d. parengtas raštas dėl narystės šiame tinkle.

Asociacija bendradarbiavo su asociacija Vilniaus Moterų namais ir Seimo žmogaus teisių komitetu, rengiant konferenciją *Moterų žmogaus teisės Lietuvoje 2022*. Asociacijos narė Daiva Baranauskė, LPF Frida, moderavo panelio diskusiją, skirtą seksualinio smurto įveikimui.

2023 M. ASOCIACIJOS PLANUOJAMOS ĮGYVENDINTI VEIKLOS IR PLANUOJAMI PASIEKTI REZULTATAI

Asociacija 2023 m. planuoja tęsti įstatuose numatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimą.

1. Analizuoti ir vertinti įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, susijusius su moterų padėtimi Lietuvos visuomenėje ir šeimoje.
2. Organizuoti metinę konferenciją aktualiais moterų žmogaus teisių apsaugos ir įtvirtinimo klausimais.
3. Skatinti moterų teisių gynimo bei atstovavimo mechanizmų kūrimą savivaldybių lygmenyje.
4. Ugdyti Asociacijos narių gebėjimus ir informuotumą seksualinę prievartą patyrusiems asmenims paslaugų teikimo srityje.
5. Siekti tapti reprodukcinę teisių tinklo ReGina nare.
6. Vykdyti advokaciją moterų teisių apsaugos ir įtvirtinimo srityje.

Prezidentė

Lilija Henrika Vasiliauskė

